

Sygn. akt III RC 698/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Grudziądzu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Lubińska

Protokolant : sekr. sąd. Agnieszka Meirowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 grudnia 2016 roku w G.

sprawy z **powództwa K. O.**

przeciwko **J. O.**

o alimenty

I. oddała powództwo;

II. nie obciąża powódki K. O. kosztami procesu;

III. nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt III RC 698/15

UZASADNIENIE

Powódka K. O. działając przez profesjonalnego pełnomocnika wniosła w pozwie o zasądzenie od pozwanego J. O. alimentów w kwocie 3.500,00 zł miesięcznie, płatnych z góry do dnia 15-tego każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności poszczególnych rat. Wniosła także o obciążenie pozwanego kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

Jednocześnie powódka złożyła wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczenia na czas trwania procesu poprzez zasądzenie na rzecz powódki alimentów w wysokości po 3.000,00 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że małżeństwo powódki i pozwanego zostało rozwiązane wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 12.09.2013 r. w sprawie sygn. I C 494/11 z winy J. O.. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 28.02.2014 r. Natomiast wyrokiem Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 27.01.2014 r. w sprawie III RC 88/12 ustanowiona została pomiędzy stronami rozdzielnosc majątkowa z dniem 7.02.2012 r. Powódka wskazała, że w trakcie trwania związku małżeńskiego stron ich dochody wystarczały na dostatanie życia, przy czym zarobki pozwanego były zawsze wyższe, gdyż powódka pracowała wyłącznie w okresie letnim. Dochody stron pozwoliły im na zakup lokalu mieszkalnego w G. przy ul. (...), w którym nadal zamieszkuje powódka z małoletnią córką stron. Z wypracowanych wspólnie dochodów strony nabyły na własność: kamienicę przy ul. (...), lokal mieszkalny przy ul. (...) oraz niezabudowane działki przy ul. (...). Ponadto z majątku wspólnego strony pobudowały budynek mieszkalno-usługowy w K. na gruncie dzierżawionym od Gminy M. K.. Poza tym miały spore oszczędności zgromadzone na kontach bankowych z przeznaczeniem na budowę własnego domu jednorodzinnego.

Powódka podała także, że po rozwodzie i stracie źródła dochodów znalazła się w trudnej sytuacji materialnej. Jest osobą bezrobotną bez prawa do zasiłku. Utrzymuje się wyłącznie z oszczędności i z alimentów, które łoży pozwany na rzecz ich wspólnego dziecka w kwocie 1.700 zł miesięcznie. Powódka zajmuje się wychowywaniem małoletniej córki stron, która uczęszcza do III klasy szkoły podstawowej. W czasie trwania małżeństwa powódka prowadziła działalność gospodarczą w K. – sklep z pamiątkami, zlokalizowany w budynku przy ul. (...), który małżonkowie wybudowali na wdzierżawionym gruncie. Umowa dzierżawy była zawarta do 10 maja 2010 r. i nie została przedłużona. Przed Sądem Rejonowym w Malborku toczyło się postępowanie z powództwa Gminy M. K. przeciwko K. O. o wydanie tej nieruchomości (sygn. I C 250/11). W dniu 29 maja 2013 r. zapadł wyrok nakazujący K. O. wydanie tej nieruchomości, zaś wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 15 kwietnia 2014 r. została oddalona apelacja K. O.. Burmistrz Miasta K. wzywa powódkę do zapłaty kwoty 12.375,24 zł za bezumowne korzystanie z tej nieruchomości. Wydanie tego budynku spowodowało, że powódka podczas wakacji nad morzem z małoletnią córką musi zamieszkiwać w innej nieruchomości, której jest współwłaścicielką w ¼ części i w związku z tym nie może jej wynajmować i czerpać z tego tytułu dochodów.

K. O. wskazała, że sytuacja materialna pozwanego jest bardzo dobra. Jest on z zawodu radcą prawnym i uzyskuje dochody ze stosunków pracy i z działalności wykonywanej osobiście, które w trakcie trwania małżeństwa kształtowały się na poziomie około 15.000 zł miesięcznie.

Odnośnie swoich niezbędnych potrzeb powódka wskazała, że na bieżące rachunki potrzebuje kwoty około 1.350,00 – 1.400,00 zł miesięcznie, na co składa się: czynsz za mieszkanie – 550 zł, telewizja (...) – 70 zł, telewizja kablowa – 38,86 zł, telefon i Internet – 162 zł, woda – 47 zł, energia elektryczna – 220 zł, radio i telewizja – 19,30 zł. Dodatkowo powódka ponosi koszty ubezpieczenia mieszkania – 361 zł rocznie. Na wyżywienie, środki czystości, w tym kosmetyki i na odzież wydaje miesięcznie 1.500 zł. Powódka nie posiada samochodu i korzysta w tym zakresie z uprzejmości swojego ojca, któremu miesięcznie przekazuje 100 zł na benzynę. Powódka poniosła koszt leczenia dentystycznego jednego zęba w wysokości 1.000 zł. Wskazała także na potrzebę wymiany sprzętów AGD i RTV.

K. O. zaznaczyła, że w czasie trwania związku małżeńskiego mogła żyć na wyższym poziomie, a środki którymi dysponowała pozwalały na zakup nieruchomości i gromadzenie oszczędności. Obecnie jest w trudnej sytuacji materialnej, nie uzyskuje żadnych dochodów, a z uwagi na opiekę nad córką nie jest w stanie podjąć żadnego zatrudnienia.

Do wniosku powódka dołączyła m.in. kopie orzeczeń sądowych, na które powoływała się w treści uzasadnienia pozwu /k. 6-10/, zawiadomienie Gminy M. K. o wysokości wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości /k. 12/, decyzję Prezydenta G. z 26.11.2012 r. o uznaniu powódki za osobę bezrobotną bez prawa do zasiłku /k. 14/, zalecenie lekarskie pobytu małoletniej córki nad morzem w okresie letnim /k. 15/, kopie rachunków /k. 16-26/.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i oddalenie wniosku o udzielenie zabezpieczenia.

U uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany zaprzeczył, aby powódce w wyniku ustania małżeństwa istotnie pogorszyła się sytuacja materialna. Wskazał, że powódka z własnej woli zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej, a koszty jakie obecnie musi ponosić wynikają z niewydania nieruchomości Gminie M. K.. Nic nie stało na przeszkodzie aby powódka dalej prowadziła tę działalność w innym miejscu, gdyż jest ona współwłaścicielem nieruchomości w K. przy ul. (...) zabudowanej pawilonem mieszkalnym, w którym wynajmuje pokoje turystom. Pozwany zaprzeczył częstym chorobom córki stron i temu aby niezbędny był pobyt powódki z córką przez 2 miesiące nad morzem w okresie letnim.

Pozwany wskazał, że w trakcie trwania sprawy rozwodowej powódka zakupiła (przekazała środki finansowe) swoim rodzicom dwie nieruchomości – działka budowlana w G. przy ul. (...) za kwotę około 120.000,00 zł i działka zabudowana budynkiem mieszkalnym w K. przy ul. (...), gdzie obecnie trwają prace remontowe o dużym zakresie, co łącznie pochłonęło kwotę około 700.000,00 zł z pieniędzy powódki.

Pozwany odnośnie swojej sytuacji majątkowej wskazał, że obecnie ma podpisane umowy na stałą obsługę prawną z: Gminą M. K. do 31.08.2016 r. na kwotę 6.150,00 zł miesięcznie; Odlewnią (...) i B. (...) Sp. jawna w L. na czas nieokreślony na kwotę 2.435,84 zł; G. M. G. ul. (...) na czas nieokreślony na kwotę 1.415,69 zł; (...) S.A. w G. ul. (...) na czas nieokreślony na kwotę 861,00 zł. Łącznie otrzymuje wynagrodzenie 10.862,53 zł brutto. Od tej kwoty należy odjąć podatek VAT w wysokości 23% - 2.498,38 zł, podatek dochodowy 19% - 1.589,18 zł. Pozostaje kwota 6.774,97 zł, z której musi jeszcze opłacić składki ZUS – 1.092,28 zł, składki na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych – 100 zł. Ponosi wydatki na telefon i Internet w wysokości 265,98 zł miesięcznie, zaś pozostałe wydatki związane z prowadzoną działalnością gospodarczą wynoszą około 700 zł miesięcznie.

Pozwany podał, że płaci alimenty na rzecz córki w kwocie 1.700 zł miesięcznie. Jego miesięczne wydatki związane z używaniem samochodu z uwagi na dojazdy do pracy wynoszą około 1.300 zł. W 2015 r. poniósł koszt ubezpieczenia samochodu – 2.071 zł. Koszty przeglądów samochodu wynoszą 2.400 zł i 99,00 za przegląd techniczny. Ponosi także koszt ubezpieczenia na wypadek niemożliwości wykonywania zawodu w wysokości 289 zł miesięcznie. Opłaca podatki od wszystkich wspólnych z powódką nieruchomości w kwocie 920 zł rocznie. Koszty związane z wynajęciem mieszkania to kwota 1.000 zł oraz opłaty za media – 300 zł co dwa miesiące.

Do odpowiedzi na pozew pozwany załączył m.in.: kopie dokumentów potwierdzających wysokość uzyskiwanych przez niego dochodów /k. 34-38/, kopie dokumentów potwierdzających jego wydatki /k. 39-50/.

Postanowieniem z dnia 14 marca 2016 r. Sąd Rejonowy oddalił wniosek powódki o udzielenie zabezpieczenia roszczenia.

W piśmie procesowym z dnia 21 marca 2016 r. powódka zaprzeczyła, aby z własnej woli zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej w K.. Podała, że z uwagi na zmianę planu zagospodarowania przestrzennego musiała opuścić budynek przy ul. (...), zaś żeby wynająć inny budynek musiałaby ponosić koszt roczny w kwocie od 10.000 zł do 30.000 zł, na co ją nie stać. Zaprzeczyła także, aby wynajmowała pokoje w K., twierdząc, że sama z córką zajmuje pomieszczenia w budynku w K., którego jest współwłaścicielką w ¼ części. Zakwestionowała także twierdzenie pozwanego, że finansowała zakup nieruchomości swoich rodziców. Przyznała, że udzieliła rodzicom pożyczki w kwocie 300.000 zł. Podała, że pozwany przejął większość pieniędzy wspólnych, wypłacając w 2008 r. z lokat łączną kwotę 506.657,38 zł. Swój brak zatrudnienia powódka usprawiedliwiła koniecznością sprawowania opieki nad córką, która kończy lekcje o różnych godzinach, a poza tym często choruje.

Sąd ustalił, co następuje

K. O. (urodzona (...)) i J. O. (urodzony (...)) pozostawali w związku małżeńskim od dnia 31 sierpnia 1991 r. W małżeństwie tym panował ustrój wspólności majątkowej (do dnia 7 lutego 2012 r.). Strony znały się już na wiele lat przed zawarciem małżeństwa i tworzyły związek nieformalny przez około 10 lat przed zawarciem małżeństwa. Ze związku tego urodziła się małaletnia M. O., ur. (...)

K. O. ma wykształcenie średnie ekonomiczne. Jeszcze przed zawarciem małżeństwa pracowała przez jakiś czas na stanowisku administracyjnym w (...)ie, a następnie w Urzędzie Miejskim w G.. W początkowym okresie trwania małżeństwa powódka nie pozostawała zatrudniona w oparciu o umowę o pracę. W okresie letnim powódka zajmowała się wynajmowaniem pokoi turystom w K., gdzie jej rodzice posiadali nieruchomość przystosowaną do wynajmu sezonowego. Miała w tym celu zarejestrowaną działalność gospodarczą. Za namową J. O. rodzice powódki w 1999 r. darowali córce połowę swojego udziału w nieruchomości przy ul. (...) w K.. Małżonkowie O. czynili nakłady na tę nieruchomość, wykładając pieniądze na remont pomieszczeń w celu zwiększenia ich przydatności na potrzeby najmu pokoi turystom w sezonie letnim. Dokonali przystosowania pomieszczeń piwnicznych na cele mieszkalne, aby oni lub rodzice powódki mogli je zamieszkiwać, udostępniając pozostałe pokoje turystom.

Po sezonie letnim powódka nie pracowała, zajmowała się domem. Nie pomagała mężowi w jego pracy zarobkowej. Zdarzało się, że wraz z mężem jeździła do innych miejscowości, będących siedzibą sądu, gdzie uczestniczył on w rozprawach, jednak powódka odbywała te podróże głównie w celach wizyt w centrach handlowych.

Strony planowały podjęcie przez K. O. działalności handlowej w K.. W tym celu małżonkowie wydierżawili od Gminy M. K. nieruchomości przy ul. (...) i pod koniec lat 90-tych pobudowali na tej nieruchomości budynek przystosowany do takiej działalności. W 2000 r. K. O. rozpoczęła działalność gospodarczą w tym budynku. Prowadziła sklep z pamiątkami. Zatrudniała pracowników – w początkowych latach co najmniej 4 osoby, pod koniec działalności – dwie. Wynajmowała również jedno z pomieszczeń (...)owi E. na sprzedaż biletów. Czerpała także zyski z wynajmu powierzchni na bankomat oraz na budkę z hot-dogami. W celu prowadzenia tej działalności powódka przebywała przez cały sezon letni w K.. Zamieszkiwała w pomieszczeniu nad sklepem przy ul. (...), przystosowanym dla celów mieszkalnych. Już w okresie od miesiąca maja powódka musiała dokonywać pewnych czynności związanych z przygotowaniem sprzedaży letniej, np. w postaci zaopatrzenia w towar. W tym celu bywała w K. kilkakrotnie w okresie maj-czerwiec. Natomiast we wrześniu musiała doglądać czynności związanych z zamknięciem interesu na okres jesienno-zimowy.

Działalność powódki w początkowych latach przynosiła bardzo duże zyski z uwagi na niewielką jeszcze konkurencję i bardzo dobre położenie nieruchomości, a także dodatkowe dochody z najmu powierzchni m.in. pod bankomat i dla (...).

Umowa dzierżawy nieruchomości, na której K. O. prowadziła działalność gospodarczą, wygasła 10 maja 2010 r. Gmina zmieniła plan zagospodarowania przestrzennego w taki sposób, że wątpliwe było dalsze istnienie wybudowanego przez małżonków O. budynku. Powódka chciała kontynuować swoją działalność i zawrzeć umowę dzierżawy na dalszy okres, jednak nie zgodziła się na proponowane jej w tym zakresie warunki. Przez długi czas prowadziła pisemne negocjacje w sprawie tej umowy, korzystając jednocześnie z nieruchomości bez tytułu prawnego. Gmina M. K. wystąpiła do powódki o wydanie tej nieruchomości, a następnie o zapłatę za bezumowne korzystanie z niej. Toczyło się postępowanie przed Sądem Rejonowym w Malborku w sprawie sygn. akt I C 250/11 z powództwa Gminy M. K. przeciwko K. O. o wydanie tej nieruchomości. J. O. przystąpił do tego procesu jako interwenient uboczny po stronie K. O.. W sprawie tej w dniu 29 maja 2013 r. zapadł wyrok nakazujący K. O. wydanie nieruchomości przy ul. (...) w K. – Gminie M. K.. Apelacja K. O. została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 15 kwietnia 2014 r.

Gmina M. K. domaga się od powódki zapłaty kwoty 12.375,24 zł tytułem bezumownego korzystania z nieruchomości za okres 11.06.2010 r. – 3.11.2015 r. oraz zapłaty podatku od nieruchomości za 2014 r. w wysokości 1.641 zł.

K. O. już dwukrotnie zawiadywała Gminę M. K. do próby ugodowej. W piśmie wzywającym do próby ugodowej, z dnia 2 listopada 2015 r., domagała się w ramach ugody zapłaty przez Gminę M. K. kwoty 600.106,00 zł z tytułu zwrotu wartości poczynionych nakładów na nieruchomość położoną w K. przy ul. (...). Gmina M. K. nie wyraziła zgody na zawarcie ugody.

K. O. faktycznie zaprzestała prowadzenia działalności związanej z handlem przy ul. (...) w K. w 2012 r.

Decyzją Prezydenta G. z dnia 26.11.2012 r. K. O. została uznana za osobę bezrobotną bez prawa do zasiłku.

(okoliczności bezsporne, dowód:

- odpis wyroku Sądu Rejonowego w Malborku z dnia 29.05.2013 r. – k. 9;
- odpis wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 15.04.2014 r. – k. 10;
- pismo Burmistrza Miasta K. z 19.11.2014 r. – k. 11;
- zawiadomienie o wysokości wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości przy ul. (...) w K. – k. 12;

- decyzja dot. wysokości zobowiązania podatkowego podatku od nieruchomości z 26.08.2015 r. – k. 13;
- decyzja Prezydenta G. z dnia 26.11.2012 r. o uznaniu K. O. za osobę bezrobotną – k. 14;
- pismo Burmistrza Miasta K. z 11.06.2010 r. z zał. – k. 312-314;
- PIT 36 K. O. za 2008 r. – k. 22-25 akt SR w Grudziądzu III RC 986/09;
- PIT 36 K. O. za 2009 r. – k. 202-208 akt SR w Grudziądzu III RC 986/09;
- pisma procesowe z załącznikami i orzeczenia w aktach Sądu Rejonowego w Malborku sygn. I C 250/11 – k. 2-63, 84, 92-93, 105-106, 157-160, 165-210, 356, 461, 473-491 akt Sądu Rejonowego w Malborku I C 250/11;
- pisma procesowe z załącznikami w aktach Sądu Rejonowego w Malborku sygn. I Co 1892/15 – k. 2-6, 10,11;
- zeznania powódki K. O. – minuta 27:09 – 2:07:00 nagrania rozprawy z dnia 2.09.2017 r.;
- zeznania pozwanego J. O. – minuta 23:44 – 2:07:30 nagrania z rozprawy z dnia 9.12.2016 r.)

J. O. w początkowych latach małżeństwa, do 1994 r., odbywał aplikację radcowską. Koszty jego aplikacji były pokrywane przez Urząd Miasta G., na rzecz którego pozwany pracował następnie do 1999 r. Pozwany w 1999 r. znalazł zatrudnienie w Urzędzie Miasta K. jako radca prawny. Stopniowo rozwijał swoją działalność i uzyskiwał coraz więcej stałych zleceń obsługi prawnej. Jego dochody w związku z tym rosły. W ciągu ostatnich kilku lat znaczną część jego dochodu stanowiły środki z tytułu obsługi podmiotów (...) G. (około 6.100 zł brutto miesięcznie) i (...) (około 2.300 zł brutto miesięcznie). J. O. po lutym 2015 r. nie otrzymał dalszego zlecenia na obsługę (...) G., a po grudniu 2015 r. nie otrzymał dalszego zlecenia na obsługę (...). Od lutego 2015 r. nie jest członkiem rady nadzorczej w Parku (...), z czego osiągał dochód w kwocie 900 zł.

W 2008 r. łączny roczny dochód pozwanego brutto ze wszystkich źródeł wyniósł 174.645,04 zł, co daje 14.553,75 zł brutto miesięcznie.

W 2009 r. łączny roczny dochód pozwanego brutto ze wszystkich źródeł wyniósł 165.208,70 zł, co daje 13.767,39 zł brutto miesięcznie.

(okoliczności bezsporne, dowód:

- PIT-36L J. O. za 2012 r. – k. 198-200;
- PIT-36L J. O. za 2008 r. – k. 26-27 akt SR w Grudziądzu III RC 986/09;
- PIT-37 J. O. za 2008 r. – k. 29-30 akt SR w Grudziądzu III RC 986/09;
- PIT-37 J. O. za 2009 r. – k. 211-213 akt SR w Grudziądzu III RC 986/09;
- PIT-36L J. O. za 2009 r. – k. 217-218 akt SR w Grudziądzu III RC 986/09;
- zeznania powódki K. O. – minuta 27:09 – 2:07:00 nagrania rozprawy z dnia 2.09.2017 r.;
- zeznania pozwanego J. O. – minuta 23:44 – 2:07:30 nagrania z rozprawy z dnia 9.12.2016 r.)

K. i J. O. zamieszkiwali przez pierwszy rok małżeństwa u rodziców powódki, a następnie w mieszkaniu służbowym J. O. na (...) w G.. Po nabyciu wspólnego mieszkania położonego w G. przy ul. (...) przeprowadzili się do niego i razem zamieszkiwali tam do grudnia 2007 r.

Z uwagi na uzyskiwanie wysokich dochodów przez obojga małżonków, czynili oni znaczne oszczędności. Dużą ich część inwestowali w nieruchomości. Nabyli następujące nieruchomości:

- mieszkanie przy ul. (...) w G. o powierzchni ok. 56 m²;
- mieszkanie przy ul. (...) w G. o powierzchni ok. 74 m²;
- kamienicę przy ul. (...) G. o powierzchni ok. 170 m²;
- garaż w G. przy ul. (...) o powierzchni ok. 18 m²
- dwie nieruchomości niezabudowane na ul. (...) i ul. (...) w G. o powierzchni łącznej 10.000 m²;
- nieruchomość niezabudowaną na ul. (...) w G. o powierzchni ok. 950 m².

Dokonali także inwestycji polegającej na wybudowaniu budynku przy ul. (...) w K. o wartości około 500.000 zł na gruncie dzierżawionym o Gminy M. K..

Na dzień wyprowadzenia się pozwanego ze wspólnego mieszkania małżonkowie posiadali też oszczędności w łącznej kwocie co najmniej 1.000.000,00 zł

Pomimo osiągania wysokich dochodów małżonkowie żyli bardzo oszczędnie. Nie dokonywali żadnych wydatków zbytkowych. Kupowali wszystkie niezbędne im rzeczy. Czasami pozwalali sobie na większe wydatki. Nie jeździli na wczasy, czy wycieczki zagraniczne. Posiadali w mieszkaniu wszystkie niezbędne sprzęty dobrej jakości oraz mogli w razie potrzeby lub chęci dokonywać swobodnie zakupów.

(okoliczności bezsporne, dowód:

- wyciągi z rachunków bankowych – k. 237-243;
- pismo T.U. (...)z 11.04.2011 r. – k. 244;
- pismo (...) (...) z 26.01.2011 r. – k. 245;
- pismo A. dot. stanu rachunku – k. 246;
- pismo C., informacja o szkodzie – k. 247;
- zdjęcia – k. 256-259;
- zeznania powódki K. O. – minuta 27:09 – 2:07:00 nagrania rozprawy z dnia 2.09.2017 r.;
- zeznania pozwanego J. O. – minuta 23:44 – 2:07:30 nagrania z rozprawy z dnia 9.12.2016 r.)

J. O. w grudniu 2007 r. wyprowadził się od żony i zamieszkał w mieszkaniu swojej matki, a następnie wynajął mieszkanie. W późniejszym okresie wynajmował mieszkanie w E..

W dniu 1 grudnia 2009 r. K. O. złożyła pozew przeciwko J. O. o zaspokajanie potrzeb rodziny, domagając się zasądzenia kwoty 4.000 zł miesięcznie. Wyrokiem z dnia 23 listopada 2010 r. Sąd Rejonowy w Grudziądzu w sprawie III RC 986/09 zasądził od pozwanego J. O. na rzecz K. O. kwotę 2.500 zł miesięcznie tytułem przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny i oddalił powództwo w pozostałej części. Wyrokiem częściowym z dnia 23 marca 2011 r. Sąd Okręgowy w Toruniu oddalił apelacje obu stron wniesione od tego wyroku, co do świadczeń do dnia 16.03.2011 r.

W dniu 15 marca 2011 r. J. O. złożył pozew o rozwód.

Wyrokiem z dnia 12 września 2013 r. (sygn. akt I C 494/11) Sąd Okręgowy w Toruniu orzekł rozwód stron z winy J. O.. W wyroku tym Sąd nie orzekł w przedmiocie alimentów na rzecz K. O., gdyż nie zgłosiła ona takiego żądania.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku wyrokiem z dnia 28 lutego 2014 r. zmienił powyższy wyrok w części dotyczącej kontaktów J. O. z dzieckiem oraz co do wysokości alimentów obciążających J. O. na rzecz małoletniej M. O., w ten sposób, że zostały one ustalone na kwotę 1.700 zł.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 27.01.2014 r. w sprawie III RC 88/12 ustanowiona została pomiędzy stronami rozdzielnosc majątkowa z dniem 7 lutego 2012 r.

(okoliczności bezsporne, dowód:

- odpis wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu z 12.09.2013 r. i Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 28.02. (...). - k. 6-7;k. 934 i 1024 akt SO w Toruniu akt I C 494/11;

- odpis wyroku Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 27.01.2014 r. w sprawie III RC 88/12 – k. 8 akt, k. 358 akt III RC 88/12,

- pozew w sprawie III RC 986/09 – 2-4 akt SR w Grudziądzu III RC 986/09

- wyrok Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie III RC 986/09 – k. 305 akt SR w Grudziądzu III RC 986/09

- zeznania powódki K. O. – minuta 27:09 – 2:07:00 nagrania rozprawy z dnia 2.09.2017 r.;

- zeznania pozwanego J. O. – minuta 23:44 – 2:07:30 nagrania z rozprawy z dnia 9.12.2016 r.)

Od czasu orzeczenia rozwodu K. O. nie podejmowała żadnego zatrudnienia. Pozostawała zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w G. jako osoba bezrobotna od dnia 14 listopada 2012 r., ale faktycznie nie poszukiwała pracy.

W 2013 r. osiągnęła jeszcze dochód w kwocie 4.831,43 zł z tytułu wynajęcia powierzchni pod bankomat na nieruchomości przy ul. (...) w K.. W rocznych zeznaniach PIT za lata 2014 i 2015 powódka wykazała dochód o zł.

Na skutek niedopełnienia obowiązku stawienia się w Urzędzie Pracy K. O. utraciła status osoby bezrobotnej od dnia 5 sierpnia 2016 r. Odwołała się od tej decyzji i toczy się postępowanie odwoławcze w tej sprawie.

K. O. wraz z małoletnią córką mieszka nadal w mieszkaniu zajmowanym wcześniej wspólnie przez strony, przy ul. (...) w G.. Wysokość miesięcznych opłat związanych z użytkowaniem tego lokalu wynosi: 634,07 zł tytułem czynszu na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...), około 47 zł tytułem zużycia wody, około 110 zł tytułem zużycia energii elektrycznej. Ponadto powódka opłaca dostęp do telewizji (...) za kwotę 70 zł miesięcznie, abonament za telewizję kablową za kwotę 39 zł miesięcznie, opłatę za telefon z Internetem za kwotę 162 zł, abonament radiowo-telewizyjny za kwotę 19,30 zł. Powódka ponosi opłatę roczną za ubezpieczenie mieszkania w kwocie 361 zł, co daje kwotę 30 zł miesięcznie na ten cel.

Z uwagi na korzystanie z ubezpieczenia na życie w A. TU na (...) S.A. powódka wydatkuje miesięcznie 288,45 zł.

K. O. potrzebuje kwoty 1.500 zł aby zaspokajać swoje pozostałe, poza mieszkaniowymi, potrzeby, takie jak wyżywienie, zakup środków czystości, kosmetyków, odzieży i inne.

Córka stron ma obecnie 11 lat i jest uczennicą czwartej klasy szkoły podstawowej. Małoletnia dobrze się rozwija, nie choruje na żadne choroby przewlekłe. Z uwagi na stosunkowo częste zapadanie przez małoletnią M. O. na infekcje układu oddechowego lekarz zaleca jej pobyt nad morzem w okresie letnim.

(okoliczności bezsporne, dowód:

- zalecenie lekarskie z 8.06.2015 r. – k. 15;
- faktury za zużycie energii elektrycznej – k. 16-18;
- potwierdzenia uiszczania opłat czynszowych i (...) k. 19-20;
- faktura (...) SM – k. 21;
- potwierdzenie zapłaty za wodę – k. 22;
- potwierdzenie zapłaty za abonament RTV – k. 23;
- potwierdzenie zapłaty za ubezpieczenie na życie – k. 24;
- rachunek za ubezpieczenie mieszkania – k. 25;
- PIT-36 K. O. za 2015 r. – k. 97-101;
- pismo Powiatowego Urzędu Pracy z 20.05.2016 r. – k. 126;
- decyzja Prezydenta G. z dnia 26.11.2012 r. o uznaniu K. O. za osobę bezrobotną – k. 14, 133;
- PIT-36 K. O. za 2013 r. – k. 134-139;
- PIT/B K. O. za 2013 r. – k. 140-141;
- PIT-36 K. O. za 2014 r. – k. 142-146;
- PIT/B K. O. za 2014 r. – k. 147;
- odpisy dokumentacji lekarskiej dot. małol. M. O. – k. 153-173;
- pismo Powiatowego Urzędu Pracy z 12.05.2016 r. – k. 252;
- certyfikaty ukończenia warsztatów w PUP – k. 253, 254;
- pismo dot. wysokości opłat za mieszkanie ul. (...) – k. 255;
- pismo Powiatowego Urzędu Pracy z 9.09.2016 r. – k. 270;
- kopia decyzji Prezydenta Miasta G. z 18.07.2016 r. – k. 294
- pismo Powiatowego Urzędu Pracy z 15.12.2016 r. – k. 307;
- zeznania powódki K. O. – minuta 27:09 – 2:07:00 nagrania rozprawy z dnia 2.09.2017 r.;
- zeznania pozwanego J. O. – minuta 23:44 – 2:07:30 nagrania z rozprawy z dnia 9.12.2016 r.)

K. O. jest współwłaścicielką w ¼ części nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym i pawilonem mieszkalnym w K. przy ul. (...). Nieruchomość ta jest położona w miejscowości turystycznej i przystosowana do sezonowego najmu pokoi. Współwłaściciele dokonali umownego podziału tej nieruchomości w ten sposób, że J. S. (ciotka powódki) korzysta z parteru budynku i połowy pawilonu mieszkalnego (obejmującej trzy pokoje), zaś powódka i jej rodzice dysponują piętrem budynku, pomieszczeniami w podpiwniczeniu przystosowanymi do zamieszkania i połową pawilonu mieszkalnego. Na tej nieruchomości są wynajmowane pokoje turystom, przy czym tylko J. S. ogłasza oferty najmu.

W części nieruchomości przeznaczonej dla powódki i jej rodziców znajdują się: w pawilonie mieszkalnym dwa pokoje (...)-osobowe z osobnymi łazienkami, na piętrze budynku - pokój (...)-osobowy, 2-osobowy, 3-osobowy i 4-osobowy, ze wspólną łazienką.

W okresie wakacji letnich każdego roku K. O. zamieszkuje wraz z córką w K.. Odkąd przekazała władzom miasta klucze do budynku przy ul. (...), mieszka w pomieszczeniach w podpiwniczeniu przy ul. (...). Ma również możliwość mieszkania w nabytej przez jej rodziców, głównie ze środków finansowych pochodzących od powódki, nieruchomości przy ul. (...).

Rodzice K. A. i J. A. - w okresie gdy trwał proces o rozwód między stronami, nabyli dwie nieruchomości –działkę budowlaną przy ul. (...) w G. oraz nieruchomość zabudowaną budynkiem mieszkalnym przy ul. (...) w K.. Obecnie dom przy ul. (...) jest stopniowo remontowany.

(okoliczności bezsporne, dowód:

- zdjęcia nieruchomości przy ul. (...) w K. – 85-91, 148, 286-293, 315-318;
- zdjęcia nieruchomości przy ul. (...) w K. – 250, 285;
- zeznania świadka J. S. – minuta 7:27-26:50 nagrania rozprawy w dniu 9 maja 2016 r.;
- zeznania świadka A. B. – minuta 27:00-40:20 nagrania rozprawy w dniu 9 maja 2016 r.;
- zeznania świadka M. M. – minuta 40:37-56:30 nagrania rozprawy w dniu 9 maja 2016 r.;
- zeznania świadka A. S. – minuta 56:51-1:10:00 nagrania rozprawy w dniu 9 maja 2016 r.;
- zeznania świadka R. K. – minuta 20:38-26:10 nagrania rozprawy w dniu 23 czerwca 2016 r.;
- zeznania świadka T. H. – minuta 26:13-32:30 nagrania rozprawy w dniu 23 czerwca 2016 r.;
- zeznania powódki K. O. – minuta 27:09 – 2:07:00 nagrania rozprawy z dnia 2.09.2017 r.;
- zeznania pozwanego J. O. – minuta 23:44 – 2:07:30 nagrania z rozprawy z dnia 9.12.2016 r.)

J. O. mieszka w K. ze swoją obecną partnerką, w mieszkaniu stanowiącym jej własność. Pozwany ponosi z tego tytułu opłaty w łącznej kwocie około 1.200 zł.

Pozwany wykonuje zawód radcy prawnego. Obecnie ma podpisane umowy na stałą obsługę prawną z czterema podmiotami:

- Gminą M. K. na kwotę 6.150,00 zł brutto miesięcznie;
- Odlewnią (...). i B. (...) Sp. jawna w L. na czas nieokreślony na kwotę 2.435,84 zł brutto miesięcznie;
- G. M. Ś. w G. ul. (...) na czas nieokreślony na kwotę 1.415,69 zł brutto miesięcznie;
- (...) S.A. w G. ul. (...) na czas nieokreślony na kwotę 861 zł brutto miesięcznie.

Ponadto J. O. przyjmuje indywidualne zlecenia obsługi prawnej.

W 2013 r. łączny roczny dochód pozwanego brutto ze wszystkich źródeł wyniósł 157.232,98 zł, co daje 13.102,74 zł brutto miesięcznie.

W 2014 r. łączny roczny dochód pozwanego brutto ze wszystkich źródeł wyniósł 152.546,55 zł, co daje 12.712,21 zł brutto miesięcznie.

W 2015 r. łączny roczny dochód pozwanego brutto ze wszystkich źródeł wyniósł 137.477,64 zł, co daje 11.456,47 zł brutto miesięcznie.

Pozwany opłaca podatek VAT w wysokości 23% (około 2.500 zł) tej kwoty i podatek dochodowy 19% (około 1.590 zł) oraz składki ZUS (około 1.100 zł). J. O. ponosi koszt obowiązkowych składek na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w kwocie 100 zł miesięcznie. Wydatki związane z prowadzoną przez niego działalnością w postaci opłat pocztowych, skarbowych, zakup materiałów biurowych i eksploatacyjnych wynoszą około 700 zł. Pozwany na opłaty za telefon i Internet przeznacza kwotę około 266 zł.

W związku ze znacznymi odległościami pomiędzy miejscami świadczonych przez pozwanego usług (m.in. G. i K.) i koniecznością odbywania częstych podróży służbowych, ponosi on znaczne wydatki na paliwo i koszty eksploatacji swojego samochodu marki H. (...), w kwocie około 1.300 zł. Ponadto pozwany uiszcza składkę na ubezpieczenie tego samochodu – około 2.100 zł w 2015 r., a także ponosi koszty przeglądów samochodu w kwocie 2.500 zł.

J. O. opłaca polisy w Towarzystwie (...) na wypadek niemożliwości wykonywania zawodu w kwocie 289 zł miesięcznie i 249 zł kwartalnie.

Pozwany ponosi również opłaty z tytułu podatków od nieruchomości dotyczący wspólnych nieruchomości w kwocie około 920 zł rocznie, a także koszt ubezpieczenia mieszkań przy ul. (...) i ul. (...) w G. – 112 zł rocznie.

Z tytułu posiadania garażu w G. J. O. ponosi opłatę miesięczną na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w kwocie 50,66 zł.

(okoliczności bezsporne, dowód:

- faktura z 4.01.2016 r. dot. usług na rzecz Gminy M. K. – k. 34;
- potwierdzenia przelewu – k. 35-40, 46-49;
- polisa ubezpieczenia pojazdu – k. 41-42;
- faktury dot. serwisowania samochodu – k. 43-44;
- faktura dot. okresowego badania pojazdu – k. 45;
- polisa ubezpieczenia mieszkań – k. 50;
- PIT- 36L J. O. za 2015 r. – k. 92-96;
- PIT-37 J. O. za 2015 r. – k. 102-105;
- PIT- 36L J. O. za 2013 r. – k. 204-206;
- PIT-37 J. O. za 2013 r. – k. 201-203;
- PIT/B J. O. za 2013 r. – k. 207-208;
- PIT- 36L J. O. za 2014 r. – k. 211-213;
- PIT-37 J. O. za 2014 r. – k. 209-210;
- PIT/B J. O. za 2014 r. – k. 214-215;

- zeznania powódki K. O. – minuta 27:09 – 2:07:00 nagrania rozprawy z dnia 2.09.2017 r.;

- zeznania pozwanego J. O. – minuta 23:44 – 2:07:30 nagrania z rozprawy z dnia 9.12.2016 r.)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o okoliczności bezsporne, dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy oraz aktach załączonych, zeznania świadków: J. S., A. B., M. M., A. S., R. K. i T. H. oraz przesłuchanie stron.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków: A. B., A. S., R. K. i T. H.. Zeznania te są jasne, logiczne i konsekwentne oraz znajdują oparcie w pozostałym materiale dowodowym.

Odnosząc się do zeznań J. S., należy zauważyć, że jest ona ciotką powódki i jednocześnie współwłaścicielką nieruchomości przy ul. (...) w K.. Powinna dysponować pewną wiedzą odnośnie całej tej nieruchomości, a także ewentualnego świadczenia usług najmu pokoi przez powódkę. Tymczasem Sąd miał wrażenie, że świadek za wszelką cenę starała się nic nie powiedzieć na temat części nieruchomości której nie użytkuje oraz o działaniach powódki. J. S. podczas przesłuchania była niezwykle zdenerwowana, a jej odpowiedzi wymuszone. Przykładowo zapytana o odpowiedź (na podstawie zdjęcia) o pomieszczenie w podpiwniczeniu, co do którego pozwany wyjaśnił, że zostało na skutek inwestycji małżonków O. przystosowane do zamieszkania i było zawsze w sezonie zamieszkiwane przez niego i powódkę, świadek zeznała: „Nie wiem do kogo należy wskazane pomieszczenie. Do mnie nie należy. Nie wiem czy w tym pokoju bywają ludzie. Chodzę wcześniej spać.” Trudno uwierzyć, aby osoba mieszkająca w tym domu przez cały rok od kilkudziesięciu lat nie wiedziała do kogo należy dane pomieszczenie. Podobnie niewiarygodne wydają się próby wyjaśnienia widywania obcych osób na tej nieruchomości sugerowaniem, że to daleka rodzina powódki, aby nie powiedzieć o wynajmowaniu pokoi przez powódkę. Świadek w tym zakresie zeznała m.in. „Nikt nie przychodzi i mi się nie spowiada, nie wiem kto jest wczasowiczem, a kto rodziną. (...) Nie wiem czy pozostałe pokoje są wynajmowane czy puste. Puste nie są, ale nie wiem czy to rodzina czy nie. (...) Nie muszę siedzieć cały czas przed domem. Nie wiem czy widzę obce osoby. Ludzie chodzą, skąd mogę wiedzieć kto to jest.” Sąd nie uznał za wiarygodne także zapewnień świadka, że powódka z córką zajmują pokoje na piętrze, gdyż pozostaje to w sprzeczności z wiarygodnymi zeznaniami świadków A. B. i A. S. oraz pozwanego.

Podobne spostrzeżenia należy odnieść do zeznań świadka M. M., syna J. S.. Świadek zeznał m.in. „Z tego co mi wiadomo, w piwnicy nie ma pomieszczeń. Nie widziałem żeby ktoś tam zamieszkiwał. Nie interesuje mnie czy ktoś tam przebywa.” W tym zakresie zeznania świadka pozostają w sprzeczności z zeznaniami pozwanego, świadków A. B. i A. S., a nawet powódki. W oparciu o zeznania tego świadka Sąd nie był nawet w stanie ustalić stanu pomieszczeń na piętrze tego budynku, albowiem świadek zeznał, że nie wchodził na najwyższą kondygnację od 20 lat. Wydaje się to całkowicie niewiarygodne w oparciu o zasady doświadczenia życiowego – świadek zamieszkuje na tej nieruchomości w okresie od października do maja każdego roku, a w pozostałych miesiącach bywa prawie codziennie u matki. Pomieszczenia na piętrze z pewnością wymagają doglądania przez mieszkańców, z uwagi na nieobecność w tym okresie rodziców powódki i powódki.

Sąd dał wiarę zeznaniom powódki w zakresie, w jakim znalazło to wyraz w ustalonym stanie faktycznym. Za niewiarygodne Sąd uznał zeznania powódki odnośnie kwestii wynajmowania pokoi turystom w części nieruchomości należącej do powódki i jej rodziców. Świadczenie potwierdzili, że osoby obce – turyści przebywają ciągle na tej nieruchomości. Z zeznań świadków wynika także, że przez rodzinę powódki zajmowane są pomieszczenia w podpiwniczeniu i wobec tego Sąd nie dał wiary twierdzeniom powódki o niemożliwości ich zajmowania. W ocenie Sądu nie do końca pokrywają się z rzeczywistością tłumaczenia powódki odnośnie okoliczności przekazania środków finansowych rodzicom.

Sąd nie znalazł natomiast podstaw do odmówienia waloru wiarygodności zeznaniom pozwanego.

Sąd uznał za wiarygodne dokumenty zgromadzone w toku postępowania oraz w aktach załączonych. Prawdziwość dokumentów nie budziła bowiem wątpliwości i nie była kwestionowana przez strony.

Sąd oddalił wniosek dowodowy powódki o zobowiązanie pozwanego do przedłożenia dokumentów wykazujących gdzie znajduje się pobrana przez niego gotówka ze wspólnych pieniędzy małżonków, w kwocie około 800.000 zł (przy ponownym wniosku 890.00 zł). W pierwszej kolejności należy zauważyć, że powódka nie wykazała w żaden sposób w jakiej łącznej kwocie małżonkowie O. zgromadzili środki pieniężne na dzień rozstania (kiedy to chyba każdy z nich starał się wypłacić wszelkie dostępne mu środki). Z żadnych zaproponowanych przez powódkę dowodów nie wynika, aby faktycznie J. O. wypłacił kwotę około 800.000 zł. Nie wynika też z przeprowadzonych dowodów jaką kwotę wypłaciła w tym samym okresie powódka. W ocenie Sądu okoliczność stanowiąca przedmiot zawnioskowanego dowodu nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie. Kwestia ustalenia czy doszło do nierównego podziału środków finansowych między stronami w okresie około rozwodowym może stanowić przedmiot rozstrzygnięcia w sprawie o podział majątku wspólnego, a nie o alimenty. Skoro nie doszło jeszcze do podziału majątku wspólnego stron, to wszelkie ustalenia co do wysokości zgromadzonych oszczędności prowadziłyby tylko do konstatacji, że połowa tej kwoty należy do powódki i będzie podlegała podziałowi. Należy także zauważyć, że Sąd Okręgowy w Toruniu w sprawie rozwodowej w uzasadnieniu wyroku przyjął jako ustalenie stanu faktycznego, że strony podzieliły oszczędności i każda dostała kwotę około 500.000 zł (k. 947v akt SO w Toruniu IC 494/11).

Przyczyną oddalenia wniosku powódki o przedłożenie księgi przychodów i rozchodów celem wykazania dlaczego pozwany wykazuje w rozliczeniach rocznych określone koszty uzyskania przychodu, było ustalenie, że okoliczność ta mogłaby stanowić przedmiot postępowania skarbowego, a nie przesłankę orzeczenia w sprawie o alimenty. Ponadto, samo przedłożenie przez pozwanego tego dokumentu nie pozwoliłoby na poczynienie ustaleń odnośnie prawidłowości rozliczania się przez niego z organami skarbowymi, a wymagałoby zasięgnięcia opinii biegłego – wniosek taki nie został natomiast zgłoszony.

Sąd oddalił również wniosek o przeprowadzenie wizji lokalnej w nieruchomości przy ul. (...) w K., albowiem zmierzał on do przedłużania przedmiotowego postępowania, zaś okoliczności związane z tą nieruchomością zostały dostatecznie wyjaśnione na podstawie pozostałych dowodów – przesłuchania świadków i stron oraz dokumentacji zdjęciowej. Należy zauważyć, że w zasadzie dowód ten mógłby być przeprowadzony wyłącznie w okresie letnim.

Przechodząc do rozważań prawnych należy zwrócić uwagę, że źródłem prawa rozwiedzonego małżonka do otrzymywania środków utrzymania nie jest rozwód, lecz istniejące wcześniej małżeństwo. Obowiązek świadczeń alimentacyjnych po rozwodzie (art. 60 k.r.o.) stanowi kontynuację obowiązku wzajemnej pomocy powstałego przez zawarcie związku małżeńskiego (art. 27 k.r.o.). Cel i społeczne znaczenie związku małżeńskiego wymagają, by niektóre konsekwencje jego zawarcia trwały nawet po rozwiązaniu małżeństwa. Jednym z takich skutków jest istniejący w określonych w ustawie przypadkach obowiązek alimentacyjny między rozwiedzionymi małżonkami, uregulowany w art. 60-61 k.r.o. Pozostawienie tego skutku jest ze społecznego punktu widzenia konieczne, gdyż nie dałoby się pogodzić z zasadami współżycia społecznego pozostawienie bez żadnego zabezpieczenia po rozwodzie małżonka potrzebującego pomocy (Zob.: punkt XII uchwały Pełnego Składu Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86).

Obowiązek alimentacyjny między byłymi małżonkami nie dotyczy wszystkich przypadków rozwiedzionych małżonków, a przyznanie alimentów musi zostać poprzedzone ustaleniem, że uprawniony małżonek nie jest w stanie samodzielnie, przy wykorzystywaniu własnych możliwości majątkowych i zarobkowych, zaspokajać swoich usprawiedliwionych potrzeb.

W myśl art. 60 § 2 k.r.o. w przypadku uznania w wyroku rozwodowym jednego z małżonków za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, jeżeli rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokojenia potrzeb małżonka niewinnego, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku.

Przesłanką tego rozszerzonego obowiązku alimentacyjnego małżonka jest więc ustalenie, że rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego. Ocena natomiast, czy nastąpiło takie pogorszenie, zależy od porównania sytuacji, w jakiej niewinny małżonek znalazł się wskutek orzeczenia rozwodu, z sytuacją, w jakiej znajdowałby się, gdyby rozwodu nie orzeczono i gdyby pożycie małżonków funkcjonowało prawidłowo (por. wyrok SN z dnia 7 stycznia 1969 r., II CR 528/68, LEX nr 900; wyrok SN z dnia 28 października 1980 r., III CRN 222/80, LEX nr 2590; wyrok SN z dnia 7 maja 1998 r., III CKN 186/98, LEX nr 83804; wyrok SN z dnia 13 stycznia 2000 r., II CKN 444/99, nie publ.). Dodać przy tym należy, że zakres obowiązku alimentacyjnego także i w tym przypadku zależy od możliwości zarobkowych i majątkowych małżonka wyłącznie winnego oraz potrzeb uprawnionego tj. małżonka niewinnego.

W opinii Sądu przepis art. 60§2 k.r.o. nie daje małżonkowi niewinnemu prawa do równej stopy życiowej z małżonkiem zobowiązanym, lecz daje mu jedynie prawo do bardziej dostatniego życia poprzez przyczynienie się w odpowiednim zakresie do zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb, chociażby nie znajdował się w niedostatku.

Uprawnienia byłego małżonka zdecydowanie odbiegają przy tym od uprawnień małżonka z czasu trwania małżeństwa, kiedy to obowiązuje zasada równych praw małżonków, w tym prawa do równej stopy życiowej.

Istotne znaczenie z punktu widzenia istnienia obowiązku alimentacyjnego rozwiedzionego małżonka ma także stwierdzenie, iż dorosły, sprawny życiowo i zdrowotnie człowiek powinien w pierwszym rzędzie starać się wykorzystać własne możliwości samodzielnego utrzymania się, a dopiero potem liczyć na pomoc alimentacyjną (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 lutego 2001 r., I CKN 1341/00, LEX nr 52433).

Pojęcie sytuacji materialnej ujmowane jest w doktrynie jako stosunek ilości środków potrzebnych do zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego do tej ilości środków, jakimi małżonek niewinny, przy pełnym wykorzystaniu swych możliwości zarobkowych i majątkowych, rzeczywiście rozporządza. Z kolei pogorszenie sytuacji materialnej może polegać tak na zmniejszeniu ilości środków pozostających do dyspozycji małżonka niewinnego, jak i na zwiększeniu zakresu jego usprawiedliwionych potrzeb.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie powódka nie wykazała istnienia wszystkich przesłanek obowiązku alimentacyjnego pozwanego. Nie wykazała, że rozwód spowodował istotne pogorszenie jej sytuacji materialnej.

K. O. i J. O. pozostawali w związku małżeńskim od dnia 31 sierpnia 1991 r. do prawomocnego orzeczenia rozwodu w dniu 28 lutego 2014 r. Wyrokiem z dnia 12 września 2013 r. Sąd Okręgowy w Toruniu orzekł rozwód z winy J. O.. Z uwagi na uznanie przez Sąd wyłącznej winy pozwanego J. O., uwzględnienie pozwu byłoby możliwe, gdyby powódka wykazała, że nastąpiło istotne pogorszenie jej sytuacji materialnej oraz że zostało to spowodowane rozwodem, a nie innymi przyczynami.

Nie ulega wątpliwości, że obecna sytuacja majątkowa powódki jest gorsza od tej, w jakiej znajdowała się w trakcie trwania małżeństwa. Z uwagi na stosunkowo wysokie dochody osiągane przez J. O., w trakcie trwania małżeństwa małżonkowie O. byli w stanie gromadzić oszczędności i wydatkować je m.in. na zakup nieruchomości. Należy jednak zauważyć, że tak dobra sytuacja majątkowa małżonków wynikała również z faktu, że wówczas także powódka wykorzystywała swoje możliwości zarobkowe i osiągała dochody z prowadzonej działalności gospodarczej. Zaprzestanie przez powódkę prowadzenia działalności związanej z handlem nie wynikało z orzeczenia rozwodu, lecz związane było z wygaśnięciem w 2010 r. umowy dzierżawy nieruchomości, na której prowadzona była działalność i nie przedłużeniem tej umowy przez Gminę M. K..

Sytuacja majątkowa powódki na skutek rozwodu zmieniła się o tyle, że nie czerpie już ona korzyści z dochodów J. O., za wyjątkiem kwot które przekazuje on na rzecz ich małoletniej córki w wysokości 1.700 zł miesięcznie. Sama jednak nie wykorzystuje swoich możliwości zarobkowych i nie podejmuje żadnych prób znalezienia zatrudnienia. Nie kontynuuje działalności gospodarczej, która pozwalała jej osiągać wysokie dochody.

W ocenie Sądu niezasadne jest twierdzenie powódki, że nie ma możliwości kontynuowania prowadzonej przez wiele lat działalności z powodu wydania w 2014 r. nieruchomości, na której była ona prowadzona. Należy zauważyć, że istnieje możliwość wynajęcia bądź wydzierżawienia/wynajęcia innej nieruchomości w K. przez powódkę. K. O. posiada wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu działalności handlowej w miejscowości turystycznej. Zna dobrze K., umie ocenić wartość lokalizacji danej nieruchomości. Ma także z pewnością znajomości pośród innych osób prowadzących taką działalność. Nie bez znaczenia jest także fakt, że jest ona współwłaścicielką nieruchomości w K. przy ul. (...), gdzie może zamieszkiwać podczas sezonu letniego, nie ponosząc dodatkowych kosztów związanych z wynajęciem innego lokalu mieszkalnego. Z całą pewnością posiada również środki finansowe pozwalające na rozpoczęcie takiej działalności. Z uwagi na to, że prowadziła już taką działalność, nie ma dużego ryzyka niepowodzenia takiej inwestycji. Wszystko wskazuje na to, że zainwestowane środki zwróciłyby jej się już podczas pierwszego sezonu działalności. Sama powódka przyznała, że robiła rozeznanie w zakresie obecnych możliwości kontynuowania tej działalności, sprawdzając oferty lokalowe.

Wprawdzie powódka w rocznych zeznaniach podatkowych nie wykazywała wysokich dochodów, jednak trzeba zauważyć, że z tej działalności gromadziła znaczne oszczędności. Sama wskazała podczas przesłuchania, że na moment wprowadzenia się pozwanego, posiadała około 450.000 zł oszczędności na swoich lokatach i funduszach.

O tym, że działalność gospodarcza powódki przynosiła wysokie dochody świadczy chociażby fakt, że powódka nie umiała odpowiedzieć na pytanie Sądu – kto z małżonków zarobił więcej podczas trwania małżeństwa (minuta 1:37:13 nagrania rozprawy z dnia 2.09.2016 r.). Wahanie K. O. oraz stwierdzenie, że musiałaby to przeliczyć, świadczą o tym, że jej działalność przynosiła dochody, które można porównywać do zarobków pozwanego. Ponadto same dochody pozwanego nie pozwoliłyby na nabycie tak wielu nieruchomości, ilu dorobili się małżonkowie O. i zgromadzenie przy tym jeszcze znacznych oszczędności.

Zapewne możliwe jest także podjęcie przez powódkę działalności gospodarczej na terenie G., o czym sama wspomniała podczas przesłuchania.

Jeśli natomiast powódka nie chce rozpocząć nowej działalności gospodarczej, to może poszukać zatrudnienia na umowę o pracę. Dotychczas jeszcze w ogóle nie podjęła próby znalezienia pracy. Tymczasem, zdaniem Sądu, wykształcenie K. O. i jej dotychczasowe doświadczenie, pozwoliłoby jej na znalezienie pracy i osiągnięcie dochodów w kwocie co najmniej 2.000 zł miesięcznie.

Powódka nie wykazała skutecznie, że nie może podjąć zatrudnienia z uwagi na sprawowanie opieki nad dzieckiem. Wymaga zaznaczenia, że córka stron ma 11 lat i chodzi do czwartej klasy szkoły podstawowej. Nie jest dzieckiem wymagającym specjalnej opieki, rozwija się prawidłowo. Gdyby uczęszczanie przez dziecko do szkoły i kończenie lekcji o różnych godzinach miało dyskwalifikować z możliwości podjęcia zatrudnienia, to większość kobiet w naszym kraju musiałaby pozostawać bez pracy. W ocenie Sądu jest rzeczą naturalną, że dziecko może przebywać w świetlicy szkolnej w stałych godzinach, zarówno przed rozpoczęciem lekcji, jak i po ich zakończeniu. Ponadto, matka powódki bierze czynny udział w życiu małoletniej wnuczki i z pewnością może przejmować częściową opiekę nad dzieckiem powódki. Dziecko 11-letnie nie wymaga stałej opieki i może także samodzielnie wracać ze szkoły. Sam fakt chorowania dziecka kilka razy w roku również nie stanowi wystarczającej przeszkody podjęcia pracy. Istnieją stosowne regulacje prawa pracy umożliwiające sprawowanie opieki nad chorym dzieckiem przez pracownika.

Kolejną istotną okolicznością, jaką należało uwzględnić przy rozpoznawaniu żądania powódki, jest istnienie znacznego majątku wspólnego stron, szacowanego przez same strony na kwotę około 2 miliony złotych.

W tym miejscu zaznaczyć należy, że Sąd Rejonowy podziela stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w uzasadnieniu wyroku z dnia 12.12.1975 r. w sprawie III CRN 338/75 (OSP 1977/3/54.), iż małżonek niewinny rozwodu nie jest zobligowany do zbywania substancji majątkowej uzyskanej w wyniku podziału majątku wspólnego w celu pokrycia jego potrzeb przynajmniej w takich granicach, w jakich mógłby się domagać alimentów. Słusznie bowiem Sąd Najwyższy skonstatował, iż przyjęcie, że osoba taka powinna przeznaczyć otrzymany majątek na potrzeby

bieżące, prowadziłyby do obcego naszemu prawu braku równości małżonków. Z jednej bowiem strony małżonek zobowiązany dotychczas do alimentacji drugiego małżonka, byłby od tego obowiązku zwolniony i zatrzymałby w stanie nienaruszonym część substancji majątkowej otrzymanej w wyniku podziału majątku wspólnego, a z drugiej strony, drugi małżonek nie posiadający innych środków na swoje utrzymanie i pozbawiony praw do alimentacji, zmuszony byłby do konsumowania substancji majątkowej stanowiącej dorobek uzyskany przez małżonków w czasie trwania małżeństwa. Podkreślić jednak trzeba, że odmiennie, zdaniem Sadu Najwyższego kształtuje się kwestia pożytkowania ewentualnych dochodów, które mogą przynosić składniki majątkowe uzyskane w wyniku podziału majątku wspólnego. W sytuacji gdyby te dochody pokrywały potrzeby osoby uprawnionej do alimentów w granicach przewidzianych w art. 60 k.r.o., winny być brane pod uwagę przy ocenie istnienia obowiązku alimentacyjnego. Innymi słowy, małżonek uprawniony do alimentów nie jest zobligowany do zbywania swego majątku uzyskanego w wyniku podziału majątku wspólnego w celu zaspokojenia swoich bieżących, uzasadnionych potrzeb, lecz nie znaczy to, że ów małżonek nie powinien przeznaczać na swe utrzymanie dochodów, jakie przynosić może ów majątek.

Odnosząc powyższe rozważania do stanu faktycznego rozpoznawanej sprawy zaznaczyć trzeba, że poprzez fakt nie dokonania przez byłych małżonków podziału tego majątku, powódka nie wykorzystuje możliwości majątkowych, jakie płyną z jego istnienia. Jakkolwiek bowiem w chwili obecnej nie osiągane są żadne dochody z tego majątku, to wynika to z braku zainteresowania ze strony powódki (i pozwanego), aby nieruchomości te przynosiły zysk. Gdyby powódka wniosła o podział tego majątku i otrzymała na wyłączną własność któreś ze wspólnych mieszkań, to mogłaby je wynajmować, czerpiąc korzyści z najmu. Podobnie można ocenić możliwości wynikające z przyznania na jej własność nieruchomości gruntowych, które mogłaby sprzedać z zyskiem, bądź zamienić na nieruchomości lokalowe z przeznaczeniem na najem i czerpać z tego korzyści. Powódka przez swoją bierność sama pozbawia się możliwości uzyskiwania dochodów z istniejącego przecież majątku. Wartość majątku wspólnego stron stanowi także o statusie majątkowym powódki, której nie można oceniać jako osoby potrzebującej pomocy osób trzecich i słabej pod względem ekonomicznym. Przeciętne małżeństwo w ramach swojego majątku wspólnego dorabia się jednej nieruchomości, na której zamieszkuje. Tymczasem małżonkowie O. inwestowali większość zarobionych środków w liczne nieruchomości, których wartość na dzień dzisiejszy z pewnością wzrosła jeszcze w stosunku do dat ich nabycia. Faktycznie należy więc postrzegać powódkę jako osobę zamożną. Brak jej inicjatywny w zakresie czerpania pożytków z majątku wspólnego i doprowadzenia do podziału tego majątku, może świadczyć o tym, że jej obecna sytuacja majątkowa związana z bieżącymi dochodami nie jest taka zła, jak powódka próbuje to wykazać.

Warty zauważenia jest także fakt przekazania przez powódkę środków finansowych jej rodzicom w kwocie co najmniej 300.000 zł. Powódka przyznała, że przekazała swoim rodzicom kwotę 300.000 zł, przy czym podała, że nastąpiło to w ramach umowy pożyczki, której jednak nie chciała okazać mimo zobowiązania przez Sąd. K. O. dokonała tego w 2011 r., a więc jeszcze w trakcie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej, bez zgody i wiedzy męża. Należy przy tym dostrzec, że nie istniała żadna pilna potrzeba rodziców powódki na uzyskanie pożyczki w kwocie 300.000,00 zł. Powódka przyznała, że pożyczyła swoim rodzicom pieniądze celem nabycia przez nich dwóch nieruchomości – w G. i w K., co, jak podała, miało stanowić „lokatę kapitału” i spowodować by pieniądze nie straciły na wartości. Takie wytłumaczenie przez powódkę tej sytuacji należy ocenić jako całkowicie nielogiczne. Nie można bowiem mówić o chęci rodziców powódki do „ulokowania pieniędzy”, których nie mieli. Ponadto, zważywszy na wiek rodziców powódki, ich stan zdrowia i brak potrzeby nabycia tych nieruchomości, takie tłumaczenie powódki wskazuje, że faktycznym powodem przekazania oszczędności należących do majątku wspólnego małżonków O., była chęć wyprowadzenia ich z majątku wspólnego, celem zapewnienia powódce własności tych nieruchomości po śmierci rodziców lub po zniesieniu wspólności majątkowej. Rodzice powódki mają swoje mieszkanie w G. i powódka nie wskazywała, aby planowali budowę domu dla siebie na nabytej nieruchomości. Taka inwestycja wydaje się też niemożliwa z uwagi na utrzymywanie się przez niech wyłącznie z niewysokich emerytur. Odnosnie nieruchomości, jaka została przez nich nabyta w K. na ul. (...) za pieniądze od K. O., to również nie można znaleźć żadnego logicznego wytłumaczenia dla konieczności pilnego dokonania tej inwestycji przez rodziców powódki. Jak wskazała powódka, jest to nieruchomość zabudowana domem starego typu, wymagającym remontu, w którym nikt nie zamieszkuje od czasu nabycia tej nieruchomości w 2011 r. Z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, że na nieruchomości tej prowadzone są stopniowo prace remontowe, być może w celu przystosowania jej do najmu pokoi. Należy uznać za mało

prawdopodobne, aby starsi ludzie nabywali nieruchomości nadającą się do bardzo kosztownego remontu, nie mając środków finansowych na pokrycie kosztów nabycia nieruchomości oraz kosztów remontu. Powódka nie wytłumaczyła z jakich źródeł jej rodzice mieliby czerpać środki w celu zwrotu udzielonej przez nią pożyczki. Wysoce prawdopodobna wydaje się więc teza przedstawiona przez pozwanego, że faktycznym zamiarem powódki nie było dokonanie pożyczki, lecz dokonanie zakupu nieruchomości do jej osobistego majątku i czerpanie w przyszłości dochodów z najmu pokoi w budynku przy ul. (...) w K.. Matka powódki, J. A., podczas przesłuchania jako świadek w sprawie o ustanowienie rozdzielnosci majątkowej (III RC 88/12) zeznała, że po rozwodzie córki przekaże jej całą pożyczoną kwotę, a także że przekaże córce nabyty dom w K. orskiej /k. 220v akt SR w Grudziądzu III RC 88/12/.

Należy również zwrócić uwagę na okoliczność, że K. O. posiada majątek, który był jej majątkiem osobistym w trakcie trwania małżeństwa. Jest współwłaścicielką w 1/4 części nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym w K. przy ul. (...). Z uwagi na położenie tej nieruchomości w miejscowości turystycznej oraz przystosowanie jej do sezonowego najmu pokoi, istnieje możliwość czerpania przez powódkę korzyści z tego źródła. Jakkolwiek powódka starała się usilnie wykazać, że nie są wynajmowane pokoje w części nieruchomości, która umownie należy do niej, to przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że pomieszczenia te są wynajmowane turystom. Świadkowie potwierdzili, że ciągle przebywają na tej nieruchomości osoby im nieznane, co świadczy o tym, że są to turyści. Wprawdzie żaden ze świadków nie wskazał z całą pewnością, że turyści zajmują pokoje na piętrze, ale potwierdzili zajmowanie przez turystów pokoi w pawilonie obok domu, również w części przydzielonej umownie powódce i jej rodzicom.

Nawet jeśli jednak uznać twierdzenia powódki o niewynajmowaniu pomieszczeń za prawdziwe, to należy mieć na względzie możliwość zarobkowe, jakie wynikają z własności tej nieruchomości. Skoro powódka przez wiele lat, zarówno przed zawarciem małżeństwa, jak i podczas trwania małżeństwa, zajmowała się zarobkowo najmem sezonowym na tej właśnie nieruchomości, a przez małżonków O. były dokonywane inwestycje celem zwiększenia powierzchni dla celów najmu, to obecny brak inicjatywy w tym zakresie przemawia na niekorzyść powódki. Powódka wskazywała, wprawdzie, że zajmuje wraz z córką pomieszczenia na piętrze budynku, co stanowi o niemożliwości ich wynajmowania turystom, jednak nie wykazała skutecznie aby było to oparte na prawdzie. Sąd dał wiarę pozwanemu co do faktu zamieszkiwania przez K. O. wraz z córką w pomieszczeniach na poziomie piwnicy, kiedy przebywają one w okresie letnim przy ul. (...) w K.. Potwierdzili to świadkowie, którzy widywali często powódkę wychodzącą z tego właśnie poziomu domu. Ponadto pozwany wskazywał na fakt dokonywania przez niego i ówczesną żonę remontów pomieszczeń piwnicznych, i stworzenia tam kuchni i łazienki, pozwalających na zamieszkiwanie tam, aby pozostałe pokoje zostały zasiedlone przez turystów. Nawet jeśli powódka faktycznie zajmuje z córką przejściowo pokoje na piętrze, to jest to jej świadomy wybór, przez który pozbawia się źródła dochodu. K. O. spędza całe wakacje w K., nie mając żadnych dodatkowych obowiązków, oprócz doglądania 11-letniej córki. Nie ma więc przeciwwskazań, aby zajęła się działalnością związaną z najmem, skoro robiła to przez wiele lat i ma duże doświadczenie w tym zakresie. Wiadomym natomiast jest, że w sezonie letnim nad morzem większość kwatery jest zajętych przez cały sezon i ciężko znaleźć wolny pokój bez uprzedniej rezerwacji.

Żadna ze stron nie wskazała jakie dochody mógłby przynosić powódce najem pokoi turystom. Należy w tej kwestii poczynić spostrzeżenie, że na nieruchomości której powódka jest współwłaścicielką jest prowadzona działalność tego typu przez ciotkę powódki, świadka J. S.. W Internecie można znaleźć oferty dla turystów pochodzące od J. S.. Przykładowo na stronie internetowej „(...) .pl” reklamuje ona K. (...) za cenę 60 zł od osoby, przy czym dotyczą one pokoi (...) -osobowych i 3-osobowych. Zakładając, że powódka dysponuje trzema pokojami obejmującymi 9 miejsc noclegowych (na nieruchomości w części wydzielonej dla niej i jej rodziców znajduje się 6 pokoi obejmujących 18 miejsc noclegowych), to przy przyjęciu nawet niskiej stawki za nocleg w kwocie 40 zł od osoby, jej dzienny przychód wyniósłby 360 zł (40 zł x 9), a przez 60 dni wakacji – 21.600 zł (360 zł x 60), czyli w skali roku 1.800 zł miesięcznie. Należy oczywiście uwzględnić koszty uzyskania przychodu i okoliczność kilkudniowych przerw z uwagi na brak turystów, jednakże w ocenie Sądu powódka może uzyskiwać dochód co najmniej w kwocie 1.000 zł miesięcznie w stosunku rocznym z wynajmowania pokoi turystom. Nie jest także wykluczone, że powódka może uzyskać dochód wyższy, chociażby wynikający z przyjęcia wyższej stawki za nocleg, niż przyjął Sąd.

Kolejną istotną przesłankę, jaką należało uwzględnić przy ustaleniu istnienia obowiązku alimentacyjnego pozwanego względem powódki, stanowią usprawiedliwione potrzeby powódki i możliwość ich zaspokojenia przy wykorzystaniu swoich możliwości zarobkowych i majątkowych.

Należy zauważyć, że kwota alimentów wnioskowana przez powódkę jest bardzo wysoka i nawet z treści pozwu trudno wnioskować, że łączne potrzeby powódki co do kosztów miesięcznego utrzymania wynoszą 3.500 zł. Należy wnioskować, że powódka oczekuje, iż pozwany w ramach obowiązku alimentacyjnego będzie zaspokajał wszystkie jej potrzeby, bez jakiegokolwiek udziału własnego powódki w przyczynianiu się do ich zaspokojenia. Podkreślenia wymaga, że przepis art.60 § 2 k.r.o. nakłada na małżonka winnego rozvodu jedynie obowiązek przyczyniania się w odpowiednim zakresie do ponoszenia kosztów związanych z zaspokojeniem usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, co nie oznacza przerzucenia na niego w całości ciężaru utrzymania byłego małżonka.

Jak wynika z treści pozwu i dokumentów wykazujących wysokość ponoszonych przez K. O. wydatków mieszkaniowych, na bieżące rachunki związane z utrzymaniem mieszkania, opłatami za media, w tym telefonem i Internetem, potrzebuje ona kwoty około 1.100 zł. Trzeba jednak mieć na względzie, że powódka zamieszkuje wraz z małoletnią córką, a więc jedynie połowa tej kwoty – 550 zł - związana jest z jej utrzymaniem. W pozostałym zakresie wydatki na mieszkanie i media stanowią koszty utrzymania dziecka, zaspokajane przez pozwanego z alimentów.

Z uwagi na korzystanie z ubezpieczenia na życie w A. TU na (...) S.A. powódka wydatkuje miesięcznie 288,45 zł.

Powódka wskazała, że przeznaczona kwota 1.500 zł miesięcznie na wyżywienie, środki czystości w tym kosmetyki oraz odzież. Nie wykazała jednak za pomocą dowodów, aby faktycznie taką kwotę miesięcznie przeznaczala lub potrzebowała na tego typu potrzeby. Poza tymi wydatkami, K. O. powołała się na potrzebę wymiany sprzętu RTV i AGD, z uwagi na ich zużycie, oraz na koszty leczenia dentystycznego, które jednorazowo wyniosły 1.000 zł.

Odnosząc te informacje do sytuacji z czasu pozostawania przez powódkę w związku małżeńskim i jej ówczesnych potrzeb, należy poczynić następujące uwagi. Małżonkowie O., pomimo osiągnięcia wysokich dochodów, żyli bardzo oszczędnie. Dochody inwestowali w liczne nieruchomości, przeznaczając na koszty swojego utrzymania tylko niezbędne kwoty. Mieszkali w mieszkaniu o powierzchni około 56 m², dwupokojowym, nadal zajmowanym przez powódkę. Nie dokonywali żadnych wydatków zbytkowych. Nie jeździli na wczasy, czy wycieczki zagraniczne. Owszem, powódka podała, że kiedy chciała sobie coś kupić, mogła to uczynić, ale w tamtym okresie oboje małżonkowie osiągnęli bardzo wysokie dochody, przewyższające obecne możliwości zarobkowe obu stron.

Należy zwrócić także uwagę na kwestię źródła zaspokojenia potrzeb małoletniej córki stron. M. O. otrzymuje alimenty od ojca w kwocie 1.700 zł miesięcznie, co w ocenie Sądu zaspokaja w całości potrzeby małoletniej i zwalnia de facto K. O. od ponoszenia z własnych dochodów kosztów utrzymania dziecka. Powołanie się na zasady doświadczenia życiowego pozwala stwierdzić, że utrzymanie 11-letniego dziecka, uczęszczającego do bezpłatnej państwowej szkoły, nie chorującego na żadną przewlekłą chorobę, nie mającego żadnych specjalnych potrzeb związanych ze zdrowiem czy wyżywieniem, na terenie G., nie przekracza kwoty 1.700 zł. Potwierdzają to zeznania powódki, która wskazała alimenty na dziecko, jako źródło środków, które przeznaczona również na swoje utrzymanie.

K. O. zeznała, że na zaspokojenie swoich potrzeb potrzebuje miesięcznie kwoty 2.000 zł, którą to kwotę co miesiąc wypłaca z pieniędzy zgromadzonych na rachunku bankowym, pomniejszając tym samym swoje oszczędności. Mając na względzie informacje przekazane przez powódkę o chęci wymiany sprzętów RTV i AGD z uwagi na ich zużycie oraz uwzględniając przypadki konieczności korzystania przez powódkę z prywatnych wizyt lekarskich, Sąd przyjął, że kwota 2.500 zł miesięcznie jest wystarczająca na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb powódki. Kwota ta przy tym leży w ocenie Sądu w zakresie możliwości zarobkowych powódki. Jeśli powódka w pełni wykorzystywałaby swoje możliwości zarobkowe i majątkowe, to mogłaby uzyskiwać kwotę co najmniej 2.000 zł netto miesięcznie z tytułu umowy o pracę lub prowadzonej działalności gospodarczej, co najmniej 1.000 zł miesięcznie z najmu nieruchomości w G., po uzyskaniu ich na wyłączną własność w wyniku podziału majątku wspólnego, a także co najmniej 1.000 zł miesięcznie z tytułu najmu sezonowego w K.. Łącznie możliwości zarobkowe powódki Sąd ocenia na kwotę minimum

4.000,00 zł miesięcznie. Przy wykorzystaniu natomiast w pełni potencjału wynikającego z istnienia dużego majątku wspólnego oraz posiadania doświadczenia w branży handlowej, powódka byłaby w stanie osiągać dochody wyższe niż 4.000 zł miesięcznie.

Skoro powódka nie podejmuje zatrudnienia ani nie prowadzi działalności gospodarczej, to gdyby nadal trwało małżeństwo stron, sytuacja powódki byłaby gorsza od tej, jaka faktycznie istniała w trakcie trwania małżeństwa. Małżonkowie musieliby bowiem utrzymywać się wyłącznie z dochodów J. O.. Ponadto, należy zauważyć, że dochody pozwanego uległy zmniejszeniu w stosunku do okresu trwania małżeństwa. Nie ma on obecnie możliwości uzyskania tytułu zleceń, ile miał we wcześniejszych latach, co związane jest w szczególności z ogromną konkurencją na rynku pracy.

Warty zaznaczenia jest także fakt, że powódka zamieszkuje wraz z córką w mieszkaniu, którego współwłaścicielem w 1/2 części jest J. O., nie ponosząc z tego tytułu żadnych kosztów na rzecz pozwanego. Pozwany zaś został zmuszony do opuszczenia wspólnego mieszkania i musiał wynająć mieszkanie. Ponościł i ponosi nadal z tego tytułu dodatkowe koszty w wysokości około 1.000 zł miesięcznie.

Powódka sprawuje samodzielnie opiekę nad małoletnią córką stron, ale należy zaznaczyć, że pozwany chce uczestniczyć w życiu małoletniej i stara się o jak najszerszy zakres kontaktów z dzieckiem. Trudno zatem mówić o znaczenie zwiększonych obowiązków rodzicielskich pozwanej, które stanowiłyby przeszkodę do podjęcia zatrudnienia.

Można również zauważyć, że w sprawie o zaspokajanie potrzeb rodziny w trakcie trwania małżeństwa, Sąd Rejonowy (a także Sąd Okręgowy rozpoznający apelacje) ocenił żądanie powódki jako zasadne tylko do kwoty 2.500 zł. Podstawą orzekania Sądu w tamtej sprawie był natomiast przepis art. 27 k.r.o i założenie o konieczności zapewnienia małżonkom równej stopy życiowej. Kwota 2.500 zł obejmowała środki na zaspokajanie potrzeb zarówno powódki, jak i małoletniej córki stron. Obecnie pozwany płaci alimenty na rzecz małoletniej w kwocie 1.700 zł. Kwota ta różni się więc tylko o 800 zł od tej, jaka miała zapewniać równe prawa co do stopy życiowej obu stron.

Oceniając żądanie powódki z punktu widzenia zasad współżycia społecznego należy dostrzec, że powódka nie widzi nic złego w swoim sposobie życia – braku aktywności zawodowej, spędzaniu wielu miesięcy w roku beczynnie. Tymczasem, od pozwanego wymaga, aby pracował on nawet nie na jeden cały etat, ale na wiele etatów. Oczekuje więc, że będzie on pracował od rana do wieczora, szukając coraz to nowych, dodatkowych źródeł dochodu, przemieszczając się ciągle między odległymi miejscowościami, aby zapewnić jej wygodne życie. Powódka powołuje się na swój wiek, ale zapomina chyba, że pozwany również ma tyle lat co ona i może wkrótce zabraknąć mu sił na łączenie tytułu aktywności zawodowych. Mógłby zasadniczo poprzestać na pracy na rzecz jednego z obsługiwanych podmiotów, nie obciążając się ponad miarę. Wówczas jego dochody byłyby zbliżone do tych, jakie mogłaby osiągać powódka przy zaangażowaniu swoich sił i wykorzystaniu własnych możliwości majątkowych.

Mając na uwadze wszystkie przytoczone okoliczności Sąd doszedł do przekonania, że powódka nie wykazała istnienia wszystkich przesłanek istnienia obowiązku alimentacyjnego J. O. wobec niej. Wobec takiego ustalenia Sąd oddalił powództwo.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o art. 102 k.p.c., nie obciążając powódki kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego. Na koszty te składały się poniesione przez J. O. zaliczki na koszty dojazdu świadków wezwanych na rozprawę na wniosek pozwanego, w łącznej kwocie 491,36 zł. Powódka poniosła własne koszty ustanowienia pełnomocnika z wyboru. Pozwany z uwagi na wykonywany przez niego zawód radcy prawnego był zaś w stanie samodzielnie występować przed sądem i nie poniósł w związku z tym żadnych dodatkowych kosztów. Powódka była ustawowo zwolniona od kosztów sądowych. Należy uznać, że z uwagi na porównanie aktualnej sytuacji ekonomicznej obu stron, zasadny słuszności przemawiały za nie obciążaniem K. O. tymi kosztami.

O nieuiszczonych kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, obciążając nimi Skarb Państwa

ZARZĄDZENIE

1. (...)

(...)

(...)

2. (...)

G., 30.01.2017 r.